

екосистеми в національному контексті був розроблений Глобальний індекс підприємництва.

Література:

1. Богашко О. Л. Людський капітал та його роль у забезпеченні інноваційного розвитку національної економіки. *Вісник Одеського національного університету*. Серія «Економіка». Том 19. Випуск 2/2. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2014. С. 32–35.

2. Bohashko O. (2020). The «Knowledge Triangle» Is A Modern Concept for Managing the Development of Education, Science and Innovation, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). 1-2 April 2020. Seville. Spain. P. 5964–5971.

3. Spigel B., Harrison R. (2018). Toward a process theory of entrepreneurial ecosystem. *Strategic Entrepreneurship Journal*. Vol. 12. № 1. P. 151–168.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ БАНКІВСЬКИХ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ

*Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За останні роки банкінг і платіжний ринок в Україні помітно змінилися. Майбутнє ринку прямо пов'язане з інноваціями, захистом прав споживачів, розвитком конкуренції та відносно новим постійно зростаючим трендом - FinTech. Індустрія мобільних оплат постійно вдосконалюється, і зараз за допомогою телефону можна не тільки розраховуватися, а й отримувати оплату, забувши про класичні POS-термінали. Поки технологія тільки впроваджується та розповсюджується, Payment Card Industry Security Standards Council модернізує стандарти прийому мобільних оплат, щоб зробити їх максимально зручними. Безпеку розрахунків гарантує стандарт PCI SPoS.

Дослідження і прогнози експертів показують, що вже через рік близько 10% роздрібних платежів в Європі будуть здійснюватися не банками, а PISP, AISP, TPP-провайдерами. Концепція відкритого банкінгу дасть можливість будь-якій компанії пропонувати рішення, розроблені спеціально під конкретного клієнта - і саме в тій конфігурації і з тим функціоналом, які йому будуть потрібні. Користувач зможе такі банківські програми завантажувати в Google Play або App Store. Це вже зараз стимулює колосальне зростання Фінансово-технічних стартапів. При цьому в сегменті ринку вже побачили для себе перспективу багато країн: уряди Литви та Латвії заявили, що створюють спеціалізовані технопарки (яскравий приклад такого - Вільнюський технологічний парк), в яких будуть діяти пільгові податкові умови конкретно для Фінансово-технічних стартапів. Над подібними пільгами задумалися держави та інших країн. Мальта взагалі відзначилася в цьому плані і першою створила оптимальну регуляторну базу не тільки для інноваційних Фінтех-

стартапів в цілому, але і для кріптовалютних проектів зокрема.

Першу Платіжну директиву Європарламент прийняв у 2007 році. Нею створено єдиний в Європі ринок платежів, які зробили їх транскордонними і підлеглими єдиним правилам. Це стосувалося кредитних переказів, прямого дебетування, платіжних карт. Директива створила, по суті, правову основу для Єдиної зони платежів в євро (SEPA). Завдяки їй на ринку почали активно розвиватися компанії, що працюють на ринку платежів - причому частіше це були далеко не банки, а молоді стартапи, які використовували інтернет для створення систем платежів. Так народився Фінтех-сектор, який став надавати традиційні банківські послуги. І саме «Фінтех-прорив» своєю появою зажадав введення нових правил з тим, щоб підвищити безпеку платежів, простимулювати інновації та конкуренцію, створити рівні умови для всіх гравців ринку.

Вирішити означені завдання була покликана друга платіжна директива - PSD2, прийнята ще в 2015, але її імплементація на рівні національних законодавств тривала ще кілька років. Проте багато положень набрали юридичну силу тільки зараз - коли були доопрацьовані технічні стандарти, нові правила захисту інформації, наприклад, сувора аутентифікація.

Чи піде Україна шляхом створення інноваційних технопарків, або по шляху мальтійців, стане зрозуміло вже найближчим часом. Поки що «батьківщиною» для Фінтех став спеціально створений для розробників в Києві простір - інноваційний парк в Києві під назвою Unit.city. Українська Фінансово-технічна Асоціація разом з партнерами почала роботу над створенням каталогу і карти Фінтех-екосистеми України, який стане візиткою українського ринку під час спілкування з іноземними колегами, партнерами та інвесторами.

В той самий час слід зауважити, що на даний момент головною проблемою регулятора є не впровадження Open Banking, а застаріле українське законодавство про платіжні системи. Це пов'язано з штучною централізацією платіжних систем, що ускладнює і уповільнює формування правового поля для розвитку технологій і конкурентності на ринку. Інфраструктура платежів в Україні побудована навколо такого великого сегмента, як платіжна система, тому всі регуляторні процедури доступу на ринок будь-яких нових учасників пов'язані з їх обов'язковою причетністю до ПС. Сьогодні ми маємо парадоксальну ситуацію: створена компанія, яка хоче здійснювати платежі, повинна спочатку отримати статус фінансової установи, потім - ліцензію від комісії по фінпослугам, потім прийти в Нацбанк і отримати ліцензію на грошові перекази, після чого створити платіжну систему або стати її учасником, що потребує безліч часу та ресурсів. НБУ намагається оновити це законодавство. Одним із кроків у контексті еволюції платіжної системи України є угода Нацбанку і SWIFT про розвиток українських платіжних систем на базі стандарту ISO 20022, що означає процес переходу Системи електронних платежів Нацбанку на сучасні і актуальні міжнародні стандарти обміну фінансовими повідомленнями.

Крім того, НБУ збирається активно розвивати нормативну базу в сфері

безготівкових розрахунків, зокрема, імплементувати європейську Payment Services Directive 2 (PSD2). Результатом стане докорінна зміна ринку, на якому банки втратять своє лідируюче становище і розділять його з Фінтех-компаніями. Все це буде спрямовано на створення в Україні так званої «регуляторної пісочниці» з максимально сприятливими умовами для Фінтех. Пісочниця - це певні юридичні умови, які створюють держави для технологічних компаній. Беручи ці умови, стартапи можуть сміливо розробляти нові продукти і експериментувати з їх впровадженням без ризиків порушувати Закон або принести шкоду користувачам. Завдяки цьому виграшні продукти швидко виходять на ринок, а невдалі бізнес-моделі йдуть у небуття.

Приклади інших країн показали, що можна розробити власні внутрішні платіжні системи, як польська Blik і шведська Swish. Україні треба змінювати регулювання платіжної інфраструктури, брати приклад з світових лідерів і впроваджувати інновації, однією з яких є PSD2.

Література:

1. Грошові перекази за новими правилами: де правда, а де міфи. URL: https://buh.ligazakon.net/ua/analytics/194899_

НЕОБХІДНІСТЬ ВРАХУВАННЯ ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГЕНТСТВОМ НЕРУХОМОСТІ

*Деділова Т.В, к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Осипова С.К., ст. викладач
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

Сучасний ринок вимагає сучасних рішень. Труднощі, які виникають перед компаніями у зв'язку з переходом до ринку, багато в чому пов'язані з тим, що менеджмент компаній не знає законів ринку і механізмів його дії. Обставини ставлять перед менеджментом нові завдання.

Кожне підприємство пропонує свій товар. Це головний об'єкт на ринку. Він має свою вартість і цінність для споживача, також він має якість, корисність, ефективність у споживанні чи виробництві та багато інших особливостей. Тому товар – це один з найважливіших показників масштабу виробника, та його економічної сили.

У сучасному економічному розвитку головна мета підприємства є конкурентоспроможність на ринку. Кожен день в Україні відкриваються приблизно 900 різних видів бізнесу (за даними досліджень Vox Ukraine з серпня 2017 по серпень 2019) [1]. Внаслідок цього керівникам кожен день потрібно шукати нові інструменти управління та поліпшення діяльності підприємства.

Термін «конкуренція» в економічній літературі має різні трактування Йозеф Шумпетер стверджував, що принаймні з точки зору економічного